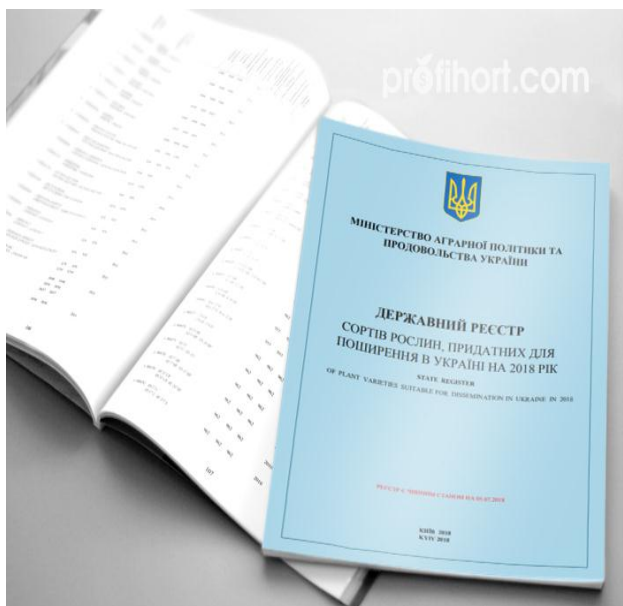

ПРО РЕЄСТР СОРТІВ РОСЛИН ПРИДАТНИХ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ

Виробництво високоякісного насіння є передумовою стійкості рослин до несприятливих чинників зовнішнього середовища і однією з важливих проблем сільськогосподарського виробництва. Це зумовлює підвищення попиту на сорти та гібриди рослин з комплексом таких цінних ознак як урожайність, стабільність та якість.

Європейський та світовий досвід свідчить про те, що своєчасна сортозаміна і сортооновлення є надійним резервом збільшення виробництва сільськогосподарської продукції. Отже, суб'єктам господарювання необхідно постійно здійснювати впровадження у виробництво високоякісного насіння нових перспективних сортів і високих генерацій, що в свою чергу повинно сприяти підвищенню ефективності виробництва зерна та має істотно вплинути на рівень

конкурентоспроможності вітчизняного товарного зерна на міжнародному зерновому ринку.

Останнім часом світові компанії інтенсивно нарощують виробництво свого насіння в Україні. На це є кілька причин - труднощі доставки, митні проблеми, ускладнена логістика. Часто-густо буває, що насіння з-за кордону запізнюється або ж приходить під самий посів. В цьому випадку будь-які претензії щодо якості запізно висувати, оскільки строки посіву завершуються. А от партії насіння, вирощеного та доробленого в Україні, можна заздалегідь і розвинути і перевірити на посівні якості.

Процес виробництва як зарубіжного так і вітчизняного однаковий і складається з одних і тих самих етапів, кожен з яких стандартизований. Усі технологічні процеси – від закладки ділянок розмноження до післязбиральної обробки насіння – відбуваються за участі викосокваліфікованих фахівців. Усе насіння, яке вирощене і використовується на території України, сертифікується згідно з міжнародними стандартами. Для обліку сортів та гібридів в державі створений Реєстр сортів, придатних для поширення в Україні.

В 2018 році затверджено вільний цілодобовий і безоплатний доступ до даного Реєстру. Рішення закріплено в постанові «Про затвердження Положення про Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні», яке розроблено у відповідності до вимог ЗУ «Про охорону прав на сорти рослин». Положення чітко встановлює строк десять календарних днів для внесення до Реєстру відомостей про сорт рослин та змін до них з моменту ухвалення відповідного рішення, що також сприятиме суттєвому прискоренню набуття заявниками прав на сорт рослин. До цього документу були внесені суттєві зміни із врахуванням європейських норм. Реєстр розміщений на офіційному веб-сайті Мінагрополітики (активне посилання: http://minagro.gov.ua/organic_ministry?nid=21767)

Довідково:

до Державного Реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні станом на 21 вересня 2018 р. знаходиться 10,945 тис. сортів з них:

- української селекції — 4 590 сорти, що становить — 42%;
- іноземної селекції — 6 355 сорти, що становить — 58 %.

Станом на вересень 2018 року для проведення кваліфікаційної експертизи подано 571 документів заявок з яких:

- української селекції — 274 заявок;
- іноземної селекції — 297 заявок.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» та наказу Мінагрополітики від 22 лютого 2019 року № 69 «Про державну реєстрацію майнового права інтелектуальної власності на поширення сортів рослин» прийнято рішення про занесення сортів рослин до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні згідно з Переліком сортів рослин, що заносяться до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Ознайомитися за посиланням: http://minagro.gov.ua/organic_ministry?tid_hierachy=1294

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення реєстру патентів на сорти рослин» визначає механізм ведення Реєстру патентів та забезпечить безпечний ринковий обіг насіння та садивного матеріалу. Процедура державної реєстрації майнових прав інтелектуальної власності на сорти захистить національного виробника та іноземного інвестора від правопорушень та зловживань у цій сфері.

Також слід звернути увагу, що відповідно до статей 42, 50, 50-1 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин», наказу Мінагрополітики від 02 січня 2019 року № 1 «Про формування Реєстру сортів рослин України та Реєстру патентів», враховуючи **несплату збору** за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин, що підтверджено звітом Українського інституту експертизи сортів рослин щодо сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин від 29 грудня 2018 року відбулося припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин згідно Переліком сортів рослин, які **виключаються** з Реєстру сортів рослин України (520 сортів та гібридів) та Переліку сортів рослин, які виключаються з Реєстру патентів (184 сорти та гібриди). (http://minagro.gov.ua/organic_ministry?nid=26753)

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 918 «Про затвердження Критеріїв заборони поширення сортів рослин в Україні» одним із критеріїв заборони поширення сортів в Україні є нанесення шкоди рослинному і тваринному світу, збереженню навколишнього природного середовища. Пунктом 4 Критеріїв такими сортами визначено сорти, створені методом генної інженерії, які містять генетично модифіковані конструкції, за умови культивування мають недосліджену природу походження, яка може спричинити небажані наслідки. Тому, при подачі документів на проведення науково-технічної експертизи з метою набуття прав інтелектуальної власності власниками майнових прав, володільцями патентів в обов'язковому порядку надається довідка, що підтверджує відсутність ГМО в сорті рослин.

Головний спеціаліст:

Т.М Горай